

Henkilökohtaisten avustajien info

20.5.2021/MI

Lähde: JHL:n ja Heta-liiton välinen neuvottelutulos

Henkilökohtaisia avustajia koskeva valtakunnallinen työehtosopimus 1.5.2021-30.4.2022

- Sovelletaan Heta - henkilökohtaisten avustajien työnantajien liitto ry:n jäsenenä olevien vammaisten henkilöiden henkilökohtaisiin avustajiin, joiden palkkaamisesta aiheutuviin kustannuksiin vammaisen henkilö saa vammaispalvelulain perusteella korvausta ja työehtosopimus on tehty avustajan ja vammaisen henkilön tai tämän edustajan välillä.
- Voidaan soveltaa sellaiseen luonnolliseen henkilöön, joka toimii vammaisen henkilön henkilökohtaisen avustajan työnantajana
 - tilanteessa, jossa tälle vammaiselle henkilölle on myönnetty henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta aiheutuviin kustannuksiin korvaus muun lain perusteella tai
 - tilanteessa, jossa vammaisen henkilö itse tai työnantaja vastaa työntekijöidensä palkkauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Henkilökohtaisia avustajia koskeva valtakunnallinen työehtosopimus (Heta-tes)

- Normaalisitova työehtosopimus
- Sopijapuolet JHL ja Heta - henkilökohtaisten avustajien työnantajien liitto ry
- Soveltamisalalla yli 4 000 järjestäytynyttä työnantajaa, joilla noin 6 000–7 000 työntekijää

Neuvottelukierroksen taustaa

- Sopimusosalalla poikkeuksellisesti kaksi vuoden pituista sopimuskautta (2020-2021 ja 2021-2022)
- Palkankorotuksessa noudatettiin kuluvalle työmarkkinakierroksella muodostunutta yleistä linjaa
- Sopimusalan tilannetta arvioitiin myös koronatilanteen ja yleisen taloustilanteen valossa

Palkankorotukset

- Noin 1,4 %:n korotus palkkoihin
- Palkankorotukset voimaan 1.11.2021
- Toteutetaan työehtosopimuksessa 16 sentin korotuksena
- Kyseessä yleiskorotus ja vähimmäispalkkojen korotus

Palkalliset vapaapäivät

- Palkallisiksi vapaapäiviksi sovittiin seuraavat:
 - Työntekijän omat 50- ja 60-vuotispäivät sekä perheenjäsenen ja lähiomaisen hautajaiset
- Palkallisen poissaolon enimmäispituus on yhden päivän. Vapaan tarpeesta on ilmoitettava työnantajalle ilman aiheetonta viivytystä.
- Määräys tulee voimaan 1.7.2021
- Tuntilistaan merkitseminen

Työryhmät

- Sairausajan palkan työryhmä
 - Selvitetään Kelan sijaismaksajille tarkoitettujen käytäntöjen soveltuvuutta alalle, ja käytäntöjen kehittämistä alalle sopiviksi
 - Käsitellään sairauspoissaoloista saatavaa tilastotietoa ja sairausajan palkan laajentamisen kustannusvaikutuksia
 - Kehitetään laskentamalli vaihtelevien työaikojen osalta
- Tilastotyöryhmä
 - Työryhmän tehtävänä on koota alaa koskevaa tilastotietoa tulevia työehtosopimusneuvotteluja sekä alan kehittämistä varten

Muuta

- Sopimuskauden 2020-2021 voimassa ollut ylityökokeilu päättyi uuden sopimusratkaisun myötä
- Työehtosopimukseen toteutettiin lisäksi määräysten tekstiä ja tulkintaa selkeyttäviä muutoksia
 - Esimerkiksi B-palkkaryhmään kuuluvien työtehtävien osalta täsmennettiin, että B-palkkaryhmään oikeuttavan työtehtävän on kohdistuttava siihen henkilöön, jolle henkilökohtaista apua on myönnetty.

Tutkintomuutos 1.8.2021 alkaen

- Henkilökohtaisen avustajan koulutus siirtyy puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan tutkinnosta osaksi vammaisalan ammattitutkintoa
- Henkilökohtaisen avun osaamisalalla korostuvat nykyistä vahvemmin muun muassa henkilökohtaista apua saavan itsemääräämisoikeus, yksityisyyden suoja ja vaitiolovelvollisuus
- Uudistuksilla edistetään vammaispalvelulain ja YK:n yleissopimuksessa todettuja vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista
- Osaamisalan suorittaneet voivat työskennellä vammaispalvelulailla säädellyssä palvelujärjestelmässä henkilökohtaisina avustajina

Muuta ajankohtaista

- Työvuoroluettelo
 - Työvuoroluettelon laadinta on aina työnantajan vastuulla
 - Yleistyoajassa 1-8 viikon jaksot
 - Jaksotyössä 2-3 viikon jaksot
 - Käytävä ilmi työntekijän työ- ja vapaapäivät, säännöllisen päivittäisen työajan alkamisen ja päättymisen ajankohdat sekä ruokatauko, mikäli työntekijä voi sen aikana vapaasti poistua työpaikaltaan
 - Annettava tiedoksi viimeistään viikkoa ennen työvuorolistan alkua, jolloin työvuorolistasta tulee ns. vahvistettu lista
 - Voidaan muuttaa vain sovittaessa tai työn teettämisedellytyksissä tapahtuvan ennalta arvaamattoman muutoksen takia
 - Ilmoitettava työntekijälle mahdollisimman varhain

Muuta ajankohtaista

- Vuosiloma
 - Työntekijälle annettava mahdollisuus esittää loma-ajankohdasta toive
 - Vahvistettava kuukautta ennen loman alkua, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen loman alkua
 - Oikeus pitää 24 lomapäivää 2.5.-30.9. välisenä aikana
 - Yhdenjaksoisesti, jos mahdollista

Muuta ajankohtaista

- Auton käyttö työssä
 - Työnantajan auton käyttö
 - Ei suositella
 - Vakuutusten huomioiminen
 - Työntekijän oman auton käyttö
 - Ainostaan tavaroiden kuljettamiseen
 - Maksettava kilometrikorvaus
- Työterveyshuollon järjestäminen
 - Työnantajan velvollisuus